

Homilie Sacramentszondag 2010

Vandaag is het de zondag na Sacramentsdag, welke dag met de donderdag verbonden is. Sacramentsdag is een feestdag die in onze streken is ontstaan. Het is de heilige Juliana van Luik geweest, die zich aan het begin van de 13^e eeuw heeft ingezet voor de verbreiding van de devotie tot het H.Sacrament en voor de invoering van Sacramentsdag. Haar inzet voor Sacramentsdag gaat terug op een visioen, dat zij aanvankelijk niet begreep. Ze zag de maan met een hap eruit. Pas twee jaar later wordt haar de betekenis duidelijk, want vaak wordt de Kerk met de maan vergeleken. Zoals de maan het licht van de zon weerkaatst, zo weerkaatst de Kerk de liefde van Christus. Er ontbrak dus iets aan de heelheid van de maan. Er ontbrak dus iets aan de heelheid van de Kerk: Een feestdag ter ere van het heilig Sacrament des altaars. Op haar aandringen werd deze feestdag in 1246 ingevoerd in het bisdom Luik. Kort later in de hele Kerk en werden alle gelovigen aangemoedigd om op deze dag processies te houden en Christus rond te dragen als het heilig Sacrament des Altaars.

Hier in onze streken dus is de vrome traditie van de Sacramentsprocessie ontstaan. Het is een feestdag geworden waar geloof, cultuur en folklore vaak door elkaar heen lopen. Iedereen loopt mee van schutterij tot fanfare of carnavalsvereniging. De priester met de monstrans loopt onder een baldakijn. Misdienaars met wierookvaten, communiekinderen, zangkoor en vele anderen begeleiden het heilig Sacrament. Op de grond worden kleurrijke zandtapijten aangebracht. Mooie rustaltaren worden opgesteld. De processie is een hoogtepunt in de parochie. Aan de Bronk wordt veel aandacht besteed.

Er ontbrak iets aan de Kerk, zo zag Juliana van Luik in haar visioen: een aparte feestdag voor het grootste onder de Sacramenten: de Eucharistie, het Sacrament des Altaars. Natuurlijk blijft Witte Donderdag de dag van de Eucharistie, maar Witte Donderdag is de dag die de opmaat vormt naar het lijden van de Heer toe. Direct na het laatste avondmaal gaat Jezus naar de Hof van Olijven. Jezus ziet er het lijden op zich afkomen en er is niemand die Hem steunt en troost. De avond van Witte Donderdag is de avond van het verraad. De nacht na Witte Donderdag is de nacht van de verloochening en van de foltering, van de geseling en de bespotting. Maar in het lijden krijgen de woorden van Jezus inhoud en onderpand, die Hij uitsprak toen Hij tijdens het laatste samenzijn met zijn vrienden het brood brak en zei: 'Dit is mijn Lichaam voor u.' En toen Hij de beker nam en sprak: 'Dit is mijn Bloed dat voor u vergoten wordt als het teken van het nieuwe Verbond.' In het lijden blijkt, dat deze woorden van Jezus geen loze woorden zijn. Zo wil Hij voortdurend deze liefde, die blijkt uit dat gebaar, aan ons aanbieden. Daarom zegt Jezus: "Blijft dit doen om Mij te gedenken."

Wanneer wij Eucharistie vieren, dan denken wij natuurlijk terug aan dat geladen en heilig moment van het laatste samenzijn, maar wij gedenken nooit slechts dat ene moment, als wij Eucharistie vieren. Het laatste avondmaal is geen momentopname, maar heel het voorafgaande leven van Jezus is in dit hoogtepunt present. Het is zoals zonnestralen in een brandpunt samenvallen. Alle licht en alle warmte zijn er geconcentreerd bijeen. Zo beginnen wij altijd ook spontaan verhalen te vertellen over de dierbare, van wie wij afscheid nemen.

Als wij Eucharistie vieren staan wij daarom ook stil bij heel het voorafgaande leven van de Heer. Wij denken terug aan de woorden van de Bergrede met Jezus' beginselprogram. De wondertekenen komen ons weer voor de geest,: de genezingen van de lamme of van de blinde Bartimæus; of de wonderbare broodvermenigvuldiging. Wij zien weer, hoe Jezus met mensen omging: met de tollenaar en oplichter Zachæus, met de overspelige vrouw, met de rijke jongeling. Zo laat Jezus ons niet gewoon een herinnering na, maar heel zijn leven, heel zijn boodschap, heel zijn persoonlijkheid. Zijn concrete liefde voor de mensen komt ons tegenwoordig en laat Hij ons na. Heel zijn barmhartigheid, zijn vergevingsgezindheid, zijn bemoedigend woord, ook zijn richtinggevend woorden komen ons tegemoet. Daarom wordt er altijd voorgelezen uit het leven van Jezus en hoort de Dienst van het Woord wezenlijk bij de eucharistieviering.

In het teken van het gebroken Brood als de gemalen tarwe, en de Beker met het sap van de geperste druiven wordt de liefde Gods symbolisch voor ons zichtbaar gemaakt. De tekenen spreken van de gevende en zich opofferende liefde, die het openbare leven van Jezus zovele vormen heeft aangenomen. Zo biedt Jezus zichzelf aan: ons eten en drinken voor onze weg naar onze eindbestemming bij God, die Liefde is.